

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 9 maja 2016 r.

Adam Bodnar

VII.7202.12.2014.MM

Pan

Krzysztof Jurgiel

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

ul. Wspólna 30

00-930 Warszawa

Rzecznik Praw Obywatelskich w dniu 5 października 2015 roku skierował wystąpienie do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi dotyczące uznania osób pracujących zawodowo, za które odprowadzane są składki ZUS, a nie KRUS, za niespełniające kryteriów do przyznania pomocy finansowej w ramach *działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom”* w ramach *Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013*. Wątpliwości dotyczyły zawężenia grona potencjalnych odbiorców pomocy poprzez zakaz prowadzenia pozarolniczej działalności zarobkowej, co - w ocenie Rzecznika - wykaczało poza wymogi wynikające z przepisów prawa unijnego.

W skierowanej do Rzecznika odpowiedzi z dnia 19 października 2015 roku Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi poinformował, że warunek dotyczący ubezpieczenia w KRUS ma na celu zapewnienie trwałości projektu oraz powiązanie z rolnictwem beneficjentów działania. Podkreślił on ponadto, że instrumenty programów rozwoju obszarów wiejskich nie mają charakteru powszechnego i przysługują tylko tym podmiotom, które zapewnią najlepsze wykorzystanie ograniczonych środków finansowych oraz realizację celów działania. W odpowiedzi wskazano również, że rolnicy ubezpieczeni w KRUS mogą zawierać umowy o dzieło i umowy zlecenia, co oznacza, że beneficjenci programu mogli podejmować działalność pozarolniczą w ramach takich umów. Z treści przedstawionej odpowiedzi wynika, że postulaty dotyczące warunku w zakresie ubezpieczenia w KRUS były podnoszone także w czasie konsultacji społecznych dotyczących Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, jednak w ocenie Ministerstwa było ich niewiele.

Do Rzecznika Praw Obywatelskich wpływają jednak nowe skargi dotyczące faktu, że obecnie obowiązujące przepisy prawa umożliwiają korzystanie z pomocy finansowej jedynie rolnikom ubezpieczonym na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników z mocy ustawy, a więc ubezpieczonym w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Uprawnień tych pozbawieni są natomiast rolnicy, którzy, ze względu m.in. na wcześniejszą aktywność zawodową niezwiązaną z gospodarką rolną, są ubezpieczeni w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych. Problem dotyczy, jak wskazują Skarżący, m.in. premii przyznawanych w ramach *poddziałania 6.3 Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz rozwoju małych gospodarstw* realizowanego w ramach *Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 z 12 grudnia 2014 r.*, których beneficjentami mogą być rolnicy będący osobami fizycznymi ubezpieczonymi na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników z mocy ustawy i w pełnym zakresie jako rolnicy, prowadzący wyłącznie działalność rolniczą (s. 134 wersji skróconej PROW). **Z treści skarg wynika, że takie zróżnicowanie dotyczyło również przyznawanej w roku 2015 pomocy suszowej.** Oznacza to, że podnoszone przez Rzecznika w piśmie z 5 października 2015 r. wątpliwości pozostają wciąż aktualne.

Przedstawiona przez Skarżących sytuacja może w ocenie Rzecznika budzić wątpliwości z perspektywy wyrażonej w art. 32 Konstytucji RP zasady równości. Wydaje się bowiem, że istotną cechą relewantną, przemawiającą za równym traktowaniem rolników, jest faktyczne prowadzenie określonego rodzaju działalności rolniczej. Prowadzenie pozarolniczej działalności zarobkowej skutkujące ubezpieczeniem w ZUS nie powinno być w ocenie Rzecznika *a priori* traktowane jako czynnik wpływający na jakość działalności rolniczej.

Mając na uwadze powyższe, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2014 r., poz. 1648 ze zm.) zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o przedstawienie wyjaśnień w niniejszej sprawie. W załączeniu przesyłam dotychczasową korespondencję w sprawie.

Podpis na oryginale

Załącznik 2